

1. కంప్యూటర్ - పరిచయం

పారిశ్రామిక విషపం తరువాత మానవజాతిపై అత్యంత ప్రభావం చూపినది సమాచార సాంకేతిక విషపం. రెండవదానిని నిశబ్ద విషపంగా పేర్కొంటారు. నేడు కంప్యూటర్ ప్రతి ఒక్కరి జీవితంలో అంతర్భుగంగా వెలసింది. కంప్యూటర్లు లేని ప్రపంచాన్ని పూహించడం కష్టమే. అంతేగాకుండా కంప్యూటర్ల సాయం లేకుండా చిన్న చిన్న పనులు మొదలుకుని అత్యంత కిష్టమైన పనులు చేయడం కూడ అసాధ్యమే. నేటి ఆధునిక ప్రపంచంలో కంప్యూటర్ ప్రవేశించని రంగమేలేదు. ఇంట్లో పాటలు వినడం దగ్గర నుంచి అంతరిక్ష ప్రయోగాల దాక కంప్యూటర్లు చేస్తున్న సేవ ఎనలేనిది. ప్రపంచంలోని ఏమూల ప్రదేశాన్నినైనా సందర్భంచ గల ఇంటర్వెట్ సంగతి సరే సరి. మరి అటువంటి కంప్యూటర్ గురించి తెలుసుకోవడం, వాడుకోవడం ఏ విద్య పంతుని కైనా తప్పని సరి.

కంప్యూటర్ అనగానే అది ఇంగ్లీషు తెలిసిన వాళ్ళకేకదా అనే అభిప్రాయం చాలామందిది. నిజానికి కంప్యూటర్ కు ఇంగ్లీషు భాషకూడ అర్థం కాదు. మనం సాధారణంగా ఉపయోగించే ఇంగ్లీషు భాషనే కీ బోర్డు మీద ఉపయోగిస్తే అది అందుకునే సమయంలో రూపొంతరం పొంది కంప్యూటర్ ప్రాసెన్ చేశాక తిరిగి మనకు అర్థమయ్యేభాషలో సంకేతాలను అందిస్తుంది. అలాంటప్పుడు ఒక్క ఇంగ్లీషు భాష మాత్రమే ఎందుకు ? ఏ భాషలో నైనా కంప్యూటర్ తో సంభాషించ వచ్చు. ప్రపంచంలో నాలుగింట మూడు వంతుల జనాభాకు ఇంగ్లీషు భాష రాదు. అయినా జపాన్, చైనా, కొరియా వంటి దేశాలు తమ తమ మాతృభాషలోనే కంప్యూటర్లు వినియోగించుకుంటున్నాయి. మనదేశంలో మాత్రం ఎందుకు వెనుకబడి పున్మంచే అందుకు పలు కారణాలున్నాయి. వాటి వివరాల్లోకి వెళ్ళడం ఇప్పుడు అప్రస్తుతం. అయితే గత రెండు దశాబ్దాలుగా ఎన్నో సంస్కలు చేస్తున్న కృషి ఫలితంగా భారతీయ భాషలను కూడ కంప్యూటర్లలో విరివిగా వాడుకునే సదుపాయం కలిగింది. మైక్రోసాఫ్ట్ వంటి సంస్కలు సైతం యి అవసరాన్ని గుర్తించి భారతీయ భాషలలో పూర్తి స్థాయి అభివృద్ధి చేస్తున్నాయి.

కంప్యూటర్లలో మన మాతృభాష తెలుగును ఏవిధంగా పుపయోగించు కొన వచ్చునో తెలుసుకునే ముందు కంప్యూటర్లకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రాథమిక విషయాలను మనం తెలుగులోనే తెలుసుకోవడం అవసరం.

1.1. కంప్యూటర్ పనిచేసే విధానం

కంప్యూటర్ ఏ పనినీ తనంతట తానుగా చేయలేదు. మనం అందజేసే సమాచారాన్ని అందుకుని (**Input**) మన ఆజ్ఞానుసారం విశ్లేషించి(**process**) కావలసిన రీతిలో ఫలితాలని అందజేసే(**Output**) యంతం మాత్రమే. కిష్టమైన సాంకేతిక వ్యవస్థ అయినా, అది పనిచేసే సూత్రం మాత్రం చాలా సాధారణ మైనది.

కనుక కంప్యూటర్ ను మన ఆజ్ఞలకు అనుగుణంగా పనిచేసే సాధనంగా పరిగణించాలి. ఇటువంటి ఆజ్ఞల సముదాయాన్ని కంప్యూటర్ ప్రోగ్రామ్ గా పేర్కొనవచ్చు. ఈ ప్రోగ్రాములలో ఎన్నో పోకడలు పోవచ్చు. కూడికలు, తీసివేతలు, గుణకార బాగ పోరాలు, పోలికలు, ఒకచోట నుండి మరొక చోటికి వెళ్ళమనడాలు, ఒకేరక మైన పనిని పలుమార్లు చేయమనడాలు ఇలా సాగిపోతుంది. అదౌక ఊటాస్టుమైన క్రీడ వంటిది.

1.2. కంప్యూటర్లో రకాలు

కంప్యూటర్ను అని చేసే పనిని బట్టి, వాటి జ్ఞాపక శక్తిలను బట్టి, వాటి పరిమాణాన్ని బట్టి సామర్థ్యాలను బట్టి నాలుగు రకాలుగా పరిగణిస్తున్నారు.

1.2.1. సూపర్ కంప్యూటర్లు:

వేల కంప్యూటర్నుంచి సమాచారాన్ని తీసుకొని పని చేయంచగల అతిశక్తివంతమైన కంప్యూటర్లనే సూపర్ కంప్యూటర్లు అంటారు. అంతరిక్షంలోకి ఉపగ్రహాలను పంపడం, వాటి చేత పని చేయంచడం మొదలైనవాటికి వీటిని ఉపయోగిస్తారు.

1.2.2. మెయిన్ ఫ్రేమ్ కంప్యూటర్లు:

వీటికి ఔమ్ షేరింగ్ అనే విధానంలో పనిచేసే శక్తి ఉండడం వల్ల 100 మంది పరకు కంప్యూటర్ మీద ఒకేసారి పనిచేయవచ్చు. ఈ కంప్యూటర్లు ఎక్కువ స్థలాన్ని అక్రమిస్తాయి. మెయిన్ ఫ్రేమ్ కంప్యూటర్లకు కొన్ని ఉదాహరణలు **IBM-360/370, Dec-1090.**

1.2.3. మినీ కంప్యూటర్లు:

వీటిలో కూడా ఔమ్ షేరింగ్ విధానం ఉంది. అంటే ఒకరికన్నా ఎక్కువ మంది ఒకే సమయంలో కలిసి పని చేసుకోవచ్చు. మైక్రో కంప్యూటర్లతో పోలిస్ట్ స్టోరేజ్ కెపాసిటీ ఎక్కువ, ప్రాసెసింగ్ వేగం ఎక్కువ. మినీ కంప్యూటర్ కు ఉదాహరణలుగా **D.P.11/70, Honeywell XPS-100** లను చెప్పుకోవచ్చు.

1.2.4. మైక్రో కంప్యూటర్లు:

పాతకాలంలో పెద్ద భవనాల నిండా పట్టే కంప్యూటర్ ఆకారం ఇప్పుడు బాగా చిన్నదిగా మారిపోయింది.

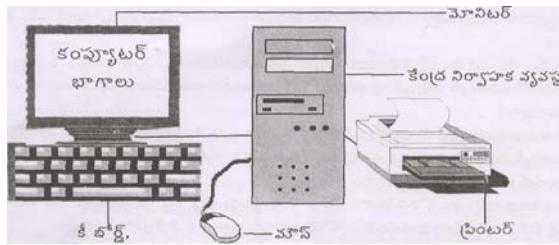
వీటిలో మైక్రో ప్రాసెసర్లను వాడతారు. కాబట్టి వీటిని మైక్రో కంప్యూటర్లు అని పిలుస్తున్నారు. “వ్యక్తిగతంగా వాడుకోవడానికి” వీటిని రూపొందించారు. అందువల్ల వీటిని పర్సనల్ కంప్యూటర్లు అని అంటారు. **IBM** సంస్థ తన మొట్టమొదటి పర్సనల్ కంప్యూటర్ను 1984లో విడుదల చేసింది. ఉదా: **PC-XT, PC-AT, PC-286, PC-386, Pentium-I, Pentium-II, Pentium-III, Pentium-IV** వక్కురా.

ఈ మైక్రో కంప్యూటర్ను మరిన్ని రకాలుగా చెప్పుకోవచ్చు. అవి;

(ఆ) నోట్ బుక్ కంప్యూటర్లు లేక ల్యాప్ టాప్ కంప్యూటర్లు

ఇటీవలి కాలంలో కేవలం ఐదు కిలోగ్రాముల బరువుండి మన ఒళ్ళోళ్ళు పెట్టుకుని పని చేసుకోవడానికి వీలుగా లాప్‌టాప్ కంప్యూటర్లు కూడా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. వాటిలో అన్ని సదుపాయాలు ఉన్నాయి.

నోట్ బుక్ కంప్యూటర్లు బ్రీఫ్ కేస్‌లలగా ఎక్కడికైనా తీసుకెళ్ళడానికి వీలుగా ఉంటాయి. ఇవి బ్యాటురీతో పనిచేస్తాయి. వీటిలో పీసీలలో ఉండే అన్ని సదుపాయాలూ ఉన్నాయి.

(ఆ) పామ్ టాప్ కంప్యూటర్లు:

ఇవి చేతిలో ఇమిడిపోయే సైజులో ఉంటాయి. కాబట్టి వీటిని పామ్ టాప్ కంప్యూటర్లుంటారు. వీటిలో మొమరీ ఎక్కువ ఉండదు. పలురకాల మోడల్స్ నేడు మార్కెట్లో లభ్యమవుతున్నాయి.

1.3. కంప్యూటర్ లక్షణాలు:

కంప్యూటర్ యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు. 1. వేగం (**speed**), 2. ఖచ్చితత్వం (**accuracy**), జ్ఞాపకశక్తి (**Memory capability**), 4. సమాచారాన్ని భద్రపరచడం, తిరిగి రాబట్టుకునే సదుపాయం (**Storage & Retrieval**), 5. మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రాసెస్ చేయగల సామర్థ్యం (**Repeated processing capability**), 6. విశ్వసనీయత (**Reliability**), 7. వెసులుబాటు/నమ్యత (**Flexibility**)

వేగం : తనకు అందించిన ఆదేశాలను అత్యంత వేగంగా కంప్యూటర్ అమలు పరుస్తుంది.

నీర్దిష్టత: మనం ఇచ్చిన ఆదేశాలను వేగంగా అమలు చేసినంత మాత్రాన కంప్యూటర్ సమర్థవంతమైన పరికరం అనలేం. వేగంతో పాటు తప్పులు లేకుండా నీర్దిష్టమైన ఫలితాలను అందజేయాలి. కంప్యూటర్కు మనం అందించే దేటా సరిగా ఉంచే, అది ఖచ్చితమైన ఫలితాన్ని ఇస్తుంది.

జ్ఞాపకశక్తి: కంప్యూటర్ నిర్మాణంలో అమర్చిన మొమరీ చివ్ సామర్థ్యాన్ని బట్టి దాని జ్ఞాపకశక్తి ఆధారపడి ఉంటుంది. కొన్నివేల పేజీలలో నిల్వ చేయగలిగిన సమాచారాన్ని ఒక చిన్న కంప్యూటర్ హోర్డ్ డిస్కులో భద్రపరచవచ్చు. కంప్యూటర్కు ఉండే జ్ఞాపకశక్తి అపారం.

సమాచారాన్ని భద్రపరచడం, దాన్ని తిరిగి రాబట్టకోవడం : ఒకసారి కంప్యూటర్ హెర్డ్‌డిస్కులో పైళ్లు రూపంలో భద్రపరచిన సమాచారాన్ని అంతే నమ్మకంగా మనం కోరిన మేరకు డిస్కు నుంచి వెలికి తీసి చూపే సామర్థ్యం కంప్యూటర్ కు ఉంది.

మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రాసెన్ చేయగలిగిన సామర్థ్యం : కంప్యూటర్ ఒకే రకమైన పనిని ఎన్ని సార్లయినా నిర్విరామంగా, విసుగు లేకుండా, తప్పులుపోకుండా పూర్తిచేయగలదు. అందుకు అవసరమైన ప్రోగ్రామ్సు ఒకసారి రాశి కంప్యూటర్ లోకి తప్పనిసరిగా ఫీడ్ చేయాలి.

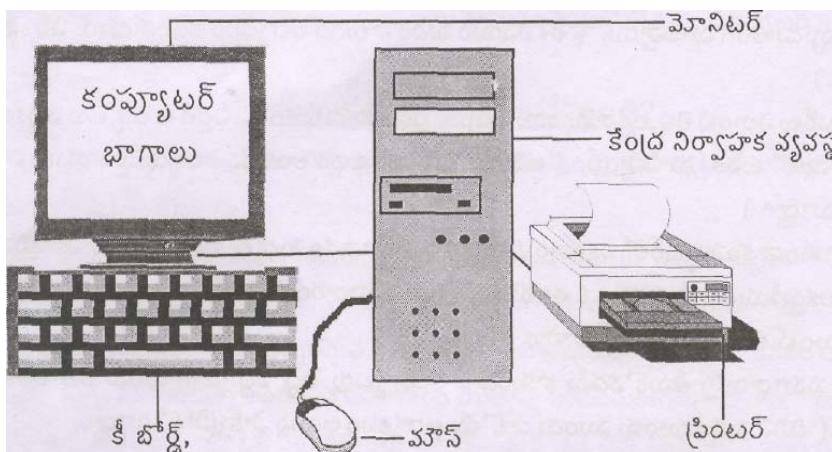
విశ్వసనీయతః ఒకే పనిని ఎన్ని సార్లయినా నమ్మకంగా నిర్విరామంగా, తప్పుల్లేకుండా చేయగల సామర్థ్యం కంప్యూటర్కు ఉంది. అలసట, జ్ఞాపకశక్తి కోల్పోవడం, విశ్రాంతి కావల్సి రావడం వంటి సమస్యలు లేవు. ఎన్నోళ్లునా కంప్యూటర్ ఒకే రకమైన సామర్థ్యంతో పని చేయగలదు.

వెసులుబాటు/నమ్మతః కంప్యూటర్ను మనం ఎలా కావాలనుకొంచే అలా పనిచేసేలా ప్రోగ్రామింగ్ (అదేశించడం) చేయవచ్చు. అందువల్ల కంప్యూటర్ను ఒక నమ్మత గల పరికరం అని అంటారు.

1.3.1. కంప్యూటర్ ముఖ్యభాగాలు:

కంప్యూటర్లో మూడు ముఖ్యమైన భాగాలు ఉన్నాయి. అవి 1. ఇన్పుట్ యూనిట్(Input unit), 2. సెంట్రల్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్ (CPU), 3. ఔట్పుట్ యూనిట్ (Output unit).

ఇన్పుట్ : కంప్యూటర్కిచ్చిన ప్రోగ్రామ్ అమలు జరపాలంచే దానికి ముందుగా కొంత సమాచారం అందించాలి. దానినే కంప్యూటర్ పరిభూషలో ఇన్పుట్(input) అంటారు. మొదట ఇన్పుట్ ద్వారా ఆదేశాలను(**Program**) కంప్యూటర్లోకి ప్రవేశ చెట్టగానే, కంప్యూటర్ ఆ ఆదేశాలు స్వీకరించి, జ్ఞాపకశక్తి కేంద్రం(**Memory unit**)లో భద్రపరుస్తుంది. కంప్యూటర్ పనిచేయడానికి కావలసిన సమాచారాన్ని యంత్రభాష(**Machine language**)లో కంప్యూటర్ జ్ఞాపకశక్తి కేంద్రానికి ఇన్పుట్ యూనిట్ ద్వారా అందజేస్తుంది. మనిషి మొదట స్క్రూమంగా పని చేయడానికి జ్ఞానేంద్రియాలు ఎంత ముఖ్యమో, కంప్యూటర్ పనిచేయడానికి ఇన్పుట్ యూనిట్ అంత ముఖ్యం.

కంప్యూటర్ ఆదేశాలలో కంప్యూటర్ ఎలా పనిచేయాలో నిర్దేశించే ఆదేశాలు అనీ, మనం కోరుకున్న పనిని ఎలాచేయాలో నిర్దేశించే ఆదేశాలు అనీ రెండు రకాలుగా ఉంటాయి. పీటినే **System Software** అనీ, **Application Software** అనీ అంటారు. **System Software** లేనిదే కంప్యూటర్ పనిచేయదు. **Application Software** లేకపోతే మనం కంప్యూటర్తో ఏ పని చేయించదల్చుకొన్నామో ఆ పని జరగదు. డేటాను స్థూలంగా 0 నుంచి 9 దాకా అంకెలు, A నుంచి Z దాకా అక్షరాలు, !,@,#,\$,* పంటి ప్రత్యేక గుర్తులు అని మూడు వర్గాలుగా విభజింపవచ్చు.

సి.పి.యు.:సి.పి.యు.(CPU) అంటే సెంట్రల్ ప్రొసెసింగ్ యూనిట్. ఇన్ఫుట్ సాధనాల ద్వారా మనం పంపించే సమాచారం అంతా కంప్యూటర్లోని ఈ భాగానికి వెళ్తుంది. కంప్యూటట్ లోపల మనం అడిగిన పనులన్నీ సి.పి.యు. చేసిన తర్వాత ఆ జవాబు మళ్ళీ మానిటర్ మీద కనిపిస్తుంది. కంప్యూటర్లో జరిగే పనులన్నీంటికి సి.పి.యు. మొదడు లాంటిది. అయితే మనం ఏ సమాచారం విశ్లేషించాలని కోరుకున్నామో, దాన్ని ఎలా విశ్లేషించాలని కోరుతున్నామో ఆ ఆదేశాలన్నీ మనమే ఇవ్వాలి. ఆ ఆదేశాల ప్రకారం పనిచేశాక, వచ్చిన ఫలితాన్ని ఎక్కుడో ఒకచోట అది భద్రపరచాలి.

కంప్యూటర్ జ్ఞాపకవ్యవస్థలో దీనిని నిలవ చేసే చోటును మనం నిర్ణయించవచ్చు. మనకు కావలసినపుడు దానిని తిరిగి తెరవవచ్చు. ఈ సి.పి.యు. వేగాన్ని మెగాహెట్జ్(MHz)లలో కౌలుస్తారు. సిస్టమ్ యూనిట్ లోపల ఒకబోర్డ్ ఉంటుంది. వివిధ ఎలక్ట్రానిక్ భాగాలు దీని మీద పొందికగా అమర్చి ఉంటాయి. ఈ బోర్డ్ మీద అతి సన్నని లోహపు తీగలు ఉంటాయి. అని ఎలక్ట్రానిక్ భాగాలను ఒక దానితో ఒకటి కలుపుతూ పుంటాయి. ఈ విధంగా కంప్యూటర్లో ఎలక్ట్రానిక్ సర్క్యూట్లు ఏర్పడతాయి. ఈ ప్రింటెడ్ సర్క్యూట్ బోర్డ్ నే మదర్ బోర్డ్ అంటారు.

ఈ సి.పి.యు.లో మూడు ముఖ్యమైన భాగాలు ఉంటాయి. అవి (a) మొమరీ యూనిట్(M.U.), (b) కంట్రోల్ యూనిట్(Control unit), (c) అర్థమెటిక్ అండ్ లాజిక్ యూనిట్(ALU).

(అ) మొమరీ యూనిట్ : ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ సాధనాలకంటే కంప్యూటర్ ఒహుళ ప్రాచుర్యం పొందడానికి కారణం కంప్యూటర్లో సమాచారాన్ని నిలవ చేయగల సామర్థ్యం ఉండటం. ఇలా నిలవ చేసుకొనే స్థలాన్నే మొమరీ(**Memory**) అంటారు. ఈ మొమరీ రెండు రకాలు. 1. ప్రధాన మొమరీ(**Main or Primary Memory**), 2. ద్వాతీయ శ్రేణి మొమరీ(**Secondary Memory**).

(అ) ఎ.ఎల్.యు. : కూడికలు, తీసివేతలు, గుణకారాలు, భాగాహరాలు, ఒక విలువతో ఇంకొక విలువను సరిపోల్చడం వంటి పనులు ఇక్కడ జరుగుతాయి. ఇచ్చిన సమాచారం లెక్క కట్టడము, సరిపోల్చి చూడటం, గణితంలో ప్రవేశం, తార్కికంగా ఆలోచించడం మొదలైన పనుల్ని కంప్యూటర్లో ఉండే **Arithmetic and Logic Unit (ALU)** చేస్తుంది.

(ఇ) కంట్రోల్ యూనిట్ : కంట్రోల్ యూనిట్ లో వివిధ ప్రోగ్రామ్లను అమలు పరిచేందుకు హాలికమైన ఆజ్ఞలు అన్ని ఉంటాయి. కంప్యూటర్ చేయగలిగిన అన్ని పనులు ఇది చేస్తుంది. లెక్కలుకానీ, ఏదైనా నిర్ణయం చేసిచెప్పడంకానీ అవునా, కాదా అని విశ్లేషించడానికికానీ పీటికి సంబంధించిన ఆజ్ఞలు, సూచనలు కంట్రోల్ యూనిట్ కు వచ్చినపుడు ఇది అర్థమెటిక్ యూనిట్ లేదా **ALU** కి పంపుతుంది.

కంప్యూటర్ చేయవలసిన పనిలోని వివిధ దశల్ని గుర్తుంచుకోడానికి, అవసరాన్ని బట్టి ఆయా దశల్లో చేయవలసిన పనులు చేయడానికి ఎంతో జ్ఞాపక శక్తి ఉండాలి. ఆ జ్ఞాపక శక్తి కేంద్రాన్ని మొమరీ యూనిట్ అంటారు. మొమరీ యూనిట్ను మనం పంచిన ఆదేశాలకు అనుగుణంగా పనిచేయించే విభాగాన్ని కంట్రోల్ యూనిట్(**Control Unit**) అంటారు.

పైన వివరించిన మొమరీ యూనిట్, కంట్రోల్ యూనిట్, ఏ ఎల్ యులు మూడి ఉటిని కలిపి సెంట్రల్ ప్రోసెసింగ్ యూనిట్(**CPU**) అంటారు.

చోట్టపుట్ : మన ఆదేశానుసారం అన్ని దశలు పూర్తి అయిన తరవాత తయారయ్యే ఫలితాన్ని చోట్టపుట్ అంటారు.

1.4. కంప్యూటర్ పరిభ్రాష్ట

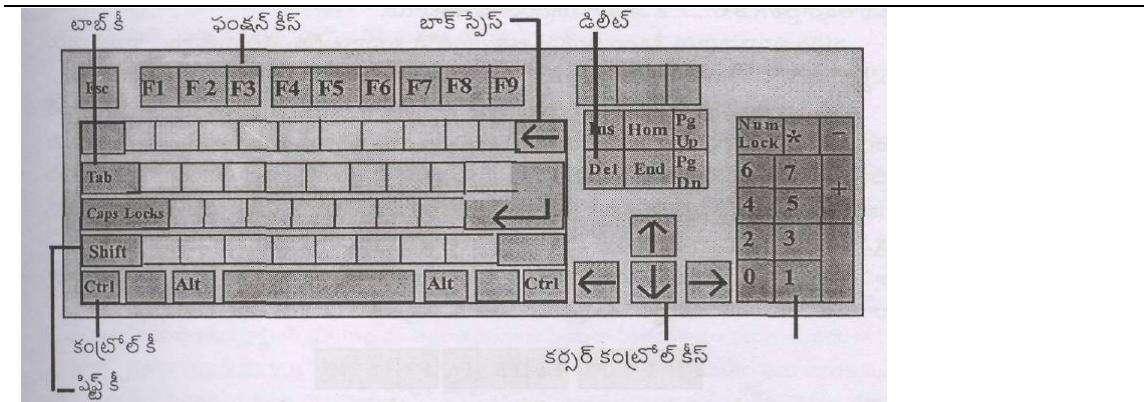
కంప్యూటర్ పరిభ్రాష్టలో హర్డ్‌వేర్(**Hardware**) మరియు సోఫ్ట్‌వేర్(**Software**) అను రెండు ముఖ్య భాగాలున్నాయి. వీటిని గురించి వివరంగా తెలుసుకుండాం.

యంత్రభాగాలు (**Hardware**):

కంప్యూటర్లో మన కంటికి కనిపించే భాగాలన్నింటిని హర్డ్‌వేర్ అంటారు. ఉదాహరణకు ఇంతకు ముందు మనం చూసిన కీబోర్డ్, మోనిటర్, ప్రింటర్ మరియు కేంద్ర విధాన విభాగం(**CPU**) అన్ని హర్డ్‌వేర్గా పరిగణించవచ్చు. హర్డ్‌వేర్ని మనిషి శరీర భాగాలతో పోల్చువచ్చు.

ఇప్పుడు హర్డ్‌వేర్లోని భాగాలను చూద్దాం.

కీబోర్డ్(Key Board): ఇంతకు ముందే చెప్పుకున్నాం. కీబోర్డ్ ద్వారా ఆదేశాలు సమాచారాన్ని అందిస్తామని. ఈ కీ-బోర్డ్ అనేది దాదాపు టైప్ మిషన్సు పోలి ఉంటుందని, కాకపోతే ఇందులో అదనంగా మరికొన్ని కీలు ఉన్నాయి. వాటి గురించి ఇప్పుడు మనం తెలుసుకుండాం.

జందులో మొత్తం 104 కీలు ఉన్నాయి. అందులో **F1** నుంచి **F2** వరకున్న 12 కీలు ఫంక్షన్ (**Function**) కీలు అంటారు. 26 కీలు ఇంగ్లీషు అక్షరాలు (**A,B,C,D,E,F,G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U,V,W,X,Y,Z**) కేటాయించబడ్డాయి. మరొక 26 కీలు ప్రత్యేక గుర్తుల కోసం (+, -, *, / . . .) కేటాయించబడ్డాయి. అలాగే మిగిలిన 30 కీలను ప్రత్యేకమైన కీలులు (Special Function Keys, Ex: DEL, ENTER, ESC . . .) లని అంటారు.

డపయోగాలు: దీని ద్వారా మనం సమాచారాన్ని కంప్యూటర్లోకి పంచించడం సాధ్యపడుతుంది. అంటే మనం ఈ కీబోర్డ్లో షైఫ్ట్ చేసే ఆదేశాలు కంప్యూటర్ నేరుగా తన భాషలోకి మార్చుకుంటుంది.

సాధ్యపడని విషయాలు: మనకు కంప్యూటర్లో కనిపించే కర్సర్ (ఇది తెరపై " - " గుర్తుని పోలి ఉంటుంది.) కర్సర్ను కేవలం పైకి, క్రిందకు, కుడిపైపుకు, ఎడమపైపుకు మాత్రమే తీసుకు పోగలం. మరే దిశలోనూ కర్సర్ను తీసుకుపోలేం. ఇలా కర్సర్ను పైన చెప్పిన నాలుగు దిశలలోను తీసుకు వెళ్ళానికి సహకరించేవి బాణం గుర్తు ముద్దించి ఉన్న నాలుగు కీలు.

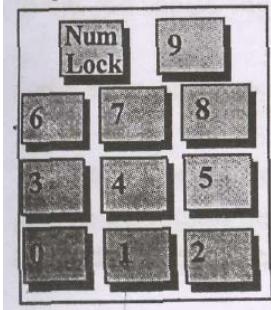
ఈపనిని యింకా సులభంగా చేయడం కోసం కనిపెట్ట బణిందే మౌస్ (Mouse).

మౌస్ డపయోగాలు: ఈ మౌస్ ద్వారా మనం కర్సర్ను ఏ దిశకయినా తీసుకుపోగలం. ఈ మౌస్ను మనం ఎక్కువగా విండోస్ లో డపయోగిస్తాం. విండోస్ లో ఈ కర్సర్ మనకు బాణం గుర్తును పోలి ఉంటుంది.

మౌస్ ద్వారా సాధ్యపడని విషయాలు: ఈ మౌస్ ద్వారా సమాచారాన్ని కంప్యూటర్లో షైఫ్ట్ చేయలేక పోవడం. అదే కీబోర్డ్ ద్వారా అయితే మనం సమాచారాన్ని కంప్యూటర్లో షైఫ్ట్ చేయగలం. ఇదే ప్రధానంగా కీ-బోర్డ్కు, మౌస్కు ఉన్న వ్యతియాసం.

ఇక కీ-బోర్డ్లోని కీలను గురుంచి తెలుసుకుండాం.

సంఖ్యల కీలు (Numeric Keys): ఇవి కీ-బోర్డ్ పైభాగంలోనూ మరియు కీ-బోర్డ్లో ఉడిషైపున ఉంటాయి. వీటిని గుర్తించడం కూడా సులువే. కారణం వాటిపైన సంఖ్యలు (0 నుంచి 9) వరుసగా ముద్రించి ఉండడవే.

మనం ఏ సంఖ్యను తెరమీద ముద్రించాలని కోరుకుంటే ఆ సంఖ్యను నోకిటే సరి. అప్పుడు ఆ సంఖ్య మనకు తెరమీద కనిపిస్తుంది.

అలాగే ఇదే సంఖ్యల కీ లపై మరికొన్ని ప్రత్యేక గుర్తులు (/, %, +,) కూడా ముద్రించబడి ఉంటాయి. మనం వాటిని ఉపయోగించుకోవాలంటే ముందుగా షిఫ్ట్(SHIFT) అని కీ-బోర్డ్లో ముద్రించబడి ఉన్న మరొక కీ పై వేలును ఉంచి నోకాగ్లి. అప్పుడు మనకు సంఖ్యకు బదులుగా ఈ ప్రత్యేక గుర్తును మనకు కీ-బోర్డ్ తెరపై ముద్రిస్తుంది.

అక్షరాల కీలు(ALPHABETIC KEYS): ఇవి మొత్తం మనకు 26 కీలు ఉంటాయి. వీటిమీద వరుసగా ఇంగ్లీషు అక్షరాలైన **A,B,C Z** వరకూ ముద్రించబడి ఉంటాయి.

మనం కేవలం సమాచారాన్ని కేవలం ఇంగ్లీషు అక్షరాలతోనే కంప్యూటర్ కు తెలియజేస్తాం. కాబట్టి మనం కీ-బోర్డ్ వీటిని ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తాం.

వీటిని మనం నోకిటే తెరమీద ఏ అక్షరాన్ని నోకాగొమో అదే అక్షరం ముద్రించబడుతుంది. అయితే ఇవి తెరమీద చిన్న అక్షరాలుగా (**a,b,c z**) ముద్రించబడతాయి. ఇదే మనకు పెద్ద అక్షరాలుగా (**A,B,C Z**) ముద్రించబడాలంటే ముందుగా షిఫ్ట్ కీ పైన వేలు ఉంచి మనం ఏ అక్షరాన్ని పెద్ద అక్షరంగా ముద్రించాలని కోరుకుంటున్నామో దానిని నోకిటే సరి. అప్పుడు ఆ అక్షరం మనకు పెద్ద అక్షరంగా ముద్రించబడుతుంది.

ఫంక్షన్ కీలు(FUNCTION KEYS): ఇవి కీ-బోర్డ్ పైభాగంలో వరుసగా ఎడమ నుంచి కుడికి 1,2,3 10 అని ముద్రించబడి ఉంటాయి. ఇవి నోకిటే కంప్యూటర్ భాషకు ఒకోక్క కీ ఒకోక్క విధంగా పని చేస్తాయి. ఫంక్షన్ కీన్ కిబోర్డ్లో ఈ క్రింది విధంగా కనిపిస్తాయి. **F1, F2, F3, F4, F5, F6, F7, F8, F9**

కర్నూర్ నియంత్రణ కీలు(**cursor control keys**) వీటి ద్వారా మనం కర్నూర్ ను ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు పైకి క్రిందికి మరియు కుడి, ఎడమ పైపులకు తీసుకుపోగలం. ఇవి మొత్తం నాలుగు కీలు. వీటిని బాణం కీలు(**Arrow Keys**) అంటారు. ఇవి కర్నూర్ ను ఏదిశకు తీసుకువెళతాయో ఆ దిశను చూపిస్తూ (బాణం గుర్తులు) ముద్రించి ఉంటాయి.

ప్రత్యేకమైన కీలు(SPECIAL KEYS):

1. షిఫ్ట్ కీ(SHIFT KEY): ఇంతకు ముందు తెలియజేసాం ఈ షిఫ్ట్ ద్వారా సంఖ్యల కీలమీద ముద్రించబడి ఉన్న ప్రత్యేక గుర్తులను ఎలా ఉపయోగించుకోవాలో, అలాగే చిన్న అక్షరాలను పెద్ద అక్షరాలుగా ఎలా మార్చాలో "CTRL" అని ముద్రించబడి ఉన్న కీ. ఇది ఒక్కుక్క కంప్యూటర్ భాషకు ఒక్కు విధంగా పనిచేస్తుంది.
2. నియంత్రణ కీ(CONTROL KEY): ఇది మనకు కీ-బోర్డులో "CTRL" అని ముద్రించబడి ఉన్న కీ. ఇది ఒక్కుక్క కంప్యూటర్ భాషకు ఒక్కు విధంగా పనిచేస్తుంది.
3. అల్టర్ కీ(ALTER KEY): ఇది మనకు కీ బోర్డులో 'ALT' అని ముద్రించబడి ఉన్న కీ. ఇది కూడా దాదాపు నియంత్రణ కీ లాంబీడే.
4. క్యాప్స్ లాక్ కీ (CAPS LOCK): ఇది మనకు కీ బోర్డులో "CAPS LOCK" అని ముద్రించబడి ఉన్న కీ. మీరు ఈ కీని నొక్కగానే కీ బోర్డులో మీకు కుడిపైపు పైభాగంలో క్యాప్స్ లాక్ అని ముద్రించబడి ఉన్న చిన్న లైటు వెలుగుతుంది. అంటే ఈ క్యాప్స్ లాక్ పని చేస్తుంది అని అర్థం. మనకు ఈ కీ వలన ప్రయోజనం ఏమిటంటే సహజంగా కీ బోర్డులో ఏ అక్షరాన్ని నొక్కినా అది చిన్న అక్షరంగానే ముద్రించబడుతుంది. అదే ఈ క్యాప్స్ లాక్ పనిచేస్తున్నప్పుడు మీరు ఏ అక్షరాన్ని తైపు చేసినా అది పెద్ద అక్షరంగా ముద్రించబడుతుంది.
5. నమ్మి లాక్ (NUM LOCK): ఇది మనకు కీ బోర్డులో కుడి భాగంలో "NUM LOCK" అని ముద్రించబడి ఉన్న కీ. దాని క్రిందనే ఉన్న సంఖ్యల కీలను (0 నుంచి 9) ఇది నియంత్రిస్తుంది.

అది ఎలా అంటే ఇంతకు ముందు చెప్పాంక్యాప్స్ లాక్ పనిచేస్తున్నప్పుడు లైటు వెలుగుతుంది అని. అలాగే మనకు ఈ కీ బోర్డులో నంబర్ లాక్ పనిచేస్తున్నప్పుడు కూడా లైటు వెలుగుతుంది. ఈ లైటు క్యాప్స్ లాక్ కీ ప్రక్కనే ఉంటుంది. ఈ నంబర్ లాక్ పని చేస్తున్నప్పుడు దాని దిగువన ఉన్న సంఖ్యల కీలను మనం

నోక్కినప్పుడు వాటి విలువలు మనకు తెరమీద కనిపిస్తాయి. అదే మనకు సంబర్ లాక్ పని చేయని పక్కంలో ఆ కీలను మనం నోక్కినా వాటి విలువలు మనకు తెరమీద కనిపించవు).

6. ఎస్‌క్యూప్ కీ (ESC KEY): ఇది మనకు కీ బోర్డులో ఎడమువైపు భాగంలో "ESC" అని ముద్రించబడి ఉన్న కీ. దీని ద్వారా మనం కంప్యూటర్ ప్రోగ్రాము అర్థంతరంగా ఆపేయడానికి అపకాశం కలుగుతుంది.

7. రిటర్న్ కీ (RETURN KEY): ఇది మనకున్న కీ లన్యింటిలోకి ప్రధానమైన కీ. మనం సమాచారం మొత్తం ఔప్పు చేశాక ఈ కీ ని నోక్కితే మనం ఔప్పు చేయవలసిన సమాచారం పూర్తయినట్లు కంప్యూటర్కు తెలియజేయడం అన్నమాట.

అలాగే కర్సర్ ను ఒక వరుస నుంచి మరొక వరుసలోకి తీసుకు వెళ్ళాడానికి కూడా ఈ కీ ని ఉపయోగించుకుంటాం. ఇది మనకు కీ బోర్డులో "ENTER" అని ముద్రించబడి ఉన్న కీ. అలాగే దీనిని ఎంటర్ కీ అని కూడా అంటారు.

8. డిలీట్ కీ (DELETE KEY): ఇది మనకు కీ బోర్డులో "DEL" గా కనిపిస్తుంది. డిలీట్ అంటే తొలగించడం లేదా తీసివేయడం అని అర్థం.

దీని ద్వారా మనం తప్పగా ముద్రించిన అక్షరాలను తొలగించుకుంటాం. దీని కోసం మనం ముందుగా ఏ అక్షరాన్నయితే తొలగించాలని కోరుకుంటున్నామో ఆ అక్షరం మీద కర్సర్ ను ఉంచి ఈ **DEL** కీని నోక్కితేసరి. అప్పుడు మన సమాచారంలో నుంచి ఆ అక్షరం తొలగింపబడుతుంది.

9. ఇన్సర్ కీ (INSERT KEY): ఇది మనకు కీ బోర్డులో "INS" గా కనిపిస్తుంది. ఇన్సర్ అంటే సర్దుబాటు చేయుట.

అది ఏ విధంగా చేస్తుందో తెలుసుకుందాం. మనం సమాచారం అంతా ఔప్పు చేశాక, మళ్ళీ అదనంగా అదే సమాచారంలో ఏదేని చోట అదనపు సమాచారాన్ని ఔప్పు చేయాలనుకుంటే ముందుగా ఈ **"INS"** కీని నోక్కాలి.

అప్పుడు మనకు తెరమీద ఔభాగంలో "INS" కీని నోక్కాలి. ఇలా ఇన్ సర్ పనిచేస్తున్నప్పుడు మీరు సమాచారాన్ని ఎక్కడ ఔప్పు చేసినా సరిపోతుంది.

అప్పుడు మనకు కొత్తగా చేరిన ఈ సమాచారం కూడా పాత సమాచారంలో మనం కోరున్న విధంగా సర్దుబాటు అపుతుంది.

10. బాక్ స్పెస్ కీ (BACK SPACE KEY): ఇది మనకు కీ బోర్డులో రెండవ వరుసలో ఎంటర్ కీ పైన గుర్తుతో కనిపిస్తుంది. ఈ కీ ద్వారా మనం కర్సర్ స్థానం నుంచి ఎడమ వైపున ఉన్న సమాచారం స్థానంలో ఉన్న అక్షరాన్ని తొలగించుకుంటాం. అదే ఈ బాక్ స్పెస్ ద్వారా అయితే కర్సర్కు ఎడమవైపున ఉన్న అక్షరాన్ని తొలగించుకుంటాం.

అలాగే తెరమీద ఒక పేజి ముందుకు జరగాలంటే పేజీ అవ్ కీ (**PAGE UP**) ఉపయోగించుకుంటాం. అలాగే ఒక పేజి వెనక్కి జరగాలంటే పేజీడాన్ (**PAGE DOWN**) ఉపయోగించుకుంటాం.

ఇతర ఇన్స్టట్ పరికరాలు

మీరు ఇంతవరకు కీ-బోర్డ్, హోన్ గురించి తెలుసుకొని ఉన్నారు. ఇక ట్రాక్ బాల్ అనేది కూడా హోన్ వలె పనిచేస్తుంది. ఇది కూడా బొమ్మల చిత్రీకరణలో కర్పర్ను ఏ దిశకైనా తీసుకువెళుతుంది. అదే మనం కంప్యూటర్లో ఉన్న ఆటలు ఆదేటప్పాడు వేగంగా అటూ ఇటూ అందులోనే బొమ్మలను కదిలించడానికి మనకు అనుపుగా జాయింట్స్గా పనిచేస్తుంది. ఇలా ఇందులో కర్పర్ను కదిలించడానికి ఉపయోగపడే స్వీచ్సు ఫైర్ బటన్ (**FIRE BUTTON**) అంటారు.

స్క్రేనర్స్ అనేవి ముద్రణ సమాచారాన్ని తిరిగి కాపీ చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. డిజిటల్ కెమ్మేరాలనేవి ప్రత్యుషింగా కనపడే చిత్రాన్ని రికార్డ్ చేస్తూ అవసరమైతే అందులోని లోపాలను కూడా సరిచేసుకోవడానికి సాధ్యపడే కెమ్మేరాలు.

అవ్యాప్తి పుట్ పరికరాలు

మనకు కంప్యూటర్ నుంచి ఏదైనా సమాచారాన్ని తిరిగి పొందటానికి మనకు ఉపయోగపడే పరికరాలను అవ్యాప్తి పుట్ డిస్ట్రెసన్ (**OUTPUT DEVICES**) అంటారు. ప్రథానంగా ఈ **OUTPUT DEVICES** లు మనకు రెండు ఉన్నాయి. 1. కంప్యూటర్ తెర (**MONITOR**), 2. ముద్రణాయంత్రం (**PRINTER**).

తెర (MONITOR**):** కంప్యూటర్ ముందుగా మనం ఇచ్చిన సమస్యలను సాధించి, ఆ ఫలితాన్ని తెర (**MONITOR**) పై చూపిస్తుంది.

ముద్రణాయంత్రం (PRINTER**):** మనం కావాలనుకున్న సమాచారం ముద్రించుకోడానికి మనకు ఉపయోగపడేది ముద్రణా యంత్రం. ఇవి పలు రకాలలో లభ్యమపుతాయి.